

El PSC, motor del debat del socialisme espanyol

Reflexionar per renovar-se

Les jornades de reflexió i debat, organitzades pels socialistes catalans sota el títol "Nous horitzons de progrés per a Espanya", van ser una mostra de la voluntat del PSC d'esdevenir protagonista i promotor de la renovació del discurs socialista a tot l'estat.

La primera fila dels socialistes catalans. D'esquerra a dreta: Raimon Obiols, Narcís Serra, Joan Raventós, Pasqual Maragall i Jordi Solé Tura.

ARXIU

Es la primera vegada que des de l'àmbit català, un partit afronta una reflexió sobre el futur d'Espanya". Amb aquestes paraules, el president del Partit dels Socialistes de Catalunya, Joan Raventós, obria les jornades de reflexió i de debat del seu partit. Amb la voluntat de "recuperar una més gran i més bona relació amb els ciutadans" i amb el desig, "en nom de tots els socialistes catalans, que aquestes jornades tinguin continuïtat en altres territoris d'Espanya, de manera que permetin de prosseguir el diàleg". El PSC doncs, es planteja la necessitat de relançar i renovar el discurs, no sols a casa seva, sinó a tot l'estat, i d'alguna manera en vol ser pioner i esdevenir "la branca viva del socialisme espanyol", tal com va definir significativa-

ment Javier Solana el PSC. Per aconseguir-ho, va reunir durant quatre dies una cartellera de luxe: la seva cúpula, destacats membres del govern espanyol, representants del món empresarial i sindical, i alts càrrecs de l'administració central i municipal, per debatre els "Nous horitzons de progrés per a Espanya".

Es tractava, mirant de reüll l'efecte Clinton, de presentar projectes per a l'Espanya dels 90, posant l'èmfasi principal en la competitivitat econòmica i en la integració europea, però també de parlar de la "lletra menuda", com deia Maragall, a fi d'acostar el discurs polític a la societat. Un objectiu ambiciós en un moment delicat del socialisme, immers en les denúncies de corrupció a nivell estatal, i en un

replantejament del seu lideratge al Principat, després de la renúncia d'Obiols a tornar a presentar batalla per la presidència de la Generalitat. Seguides per unes cinc-cents persones, la majoria catalans de Madrid i del Principat, però d'una heterogeneïtat situada entre el militant de base i l'alt càrrec de l'administració central, passant per l'empresari o el professor d'universitat, al llarg de totes les sessions es va fer sentir la necessitat de recuperar la credibilitat de la política, la importància del diàleg i, més concretament, la necessitat de renovar el discurs socialista i el partit i tot. En definitiva, fer ara, també al PSOE, el que havia proposat Obiols per als socialistes catalans després de les eleccions autonòmiques.

La necessitat de renovació va ser l'eix que va travessar moltes de les intervencions, tant des de la taula, com des de la platea. Javier Solana va obrir el foc de l'autocrítica. "Hi ha gent entre nosaltres que s'estima més somniar que no estar desperta". El ministre d'Afers Estrangers va reivindicar l'exigència de donar un sentit nou a la política buscant respostes noves a situacions noves. Referint-se als socialistes, va advertir que "el pitjor que ens pot passar és de pensar-nos que tenim raó perquè en vam tenir". Segons el ministre, "tenim raó perquè ens la guanyem cada dia", i això requereix "canviar el que calgui canviar, i un esforç per a adaptar la casa a les noves situacions". Pasqual Maragall, sense arribar a ser tan explícit com Solana, també es referí a aquesta problemàtica i demanà que "s'identifiquin les causes de la crisi política i que s'actui en conseqüència". Ell mateix ja assenyala, emperò, alguns dels possibles *mals* del partit, com "l'obsessió excessiva de pensar que els nostres problemes eren essencials" i el fet que "si tenim una disminució d'influència en determinades capes és perquè tenen unes preocupacions que no són les nostres". La recepta que proposa Maragall és de prioritzar "els temes de lletra menuda i menys les grans operacions". Fèlix Pons, en una intervenció incisiva, va capturar el perquè de la crisi actual. El president del Congrés dels Diputats va assenyalar que aquesta crisi no és deguda a problemes de les institucions sinó a deficiències dels partits: "Només opcions polítiques ajustades sense prejudicis a la realitat social poden fer operativa la representació política". Segons el socialista mallorquí, les opcions polítiques tenen una excessiva "resistència al canvi" que les allunya de la realitat i provoca una polarització del debat polític entre falses opcions, un perill en el qual també es pot caure des de la "vella esquerra". Pons va advocar perquè "l'esquerra moderna" no es deixi arrossegar per aquesta falsa polarització, i ho eviti "aproximant el llenguatge polític, la programació i l'escenografia a la societat", allunyant les batalles polítiques dels tribunals i reconduint-les al Parlament.

La punta a la necessitat de renovació, la van fer Narcís Serra i Raimon Obiols, però sobretot aquest últim, en els seus discursos de clausura de les jornades. El vice-president del govern espanyol, després de fer un balanç positiu de deu anys de gestió socialista, va demanar diàleg per a afrontar els canvis i proposà d'avançar cap a "un pacte amb la societat sobre els grans

ARXIU

Entre Juan Manuel Eguiagaray i Jordi Solé Tura

El debat sobre l'estat de les autonomies també va ocupar el seu lloc en el marc de les jornades. Va tenir de protagonista destacat el ministre de les Administracions Públiques, Juan Manuel Eguiagaray. La seva intervenció, esdevinguda en el marc de la taula rodona sobre "Sistema polític i societat", va motivar més d'una discrepància entre els assistents, entre els quals, Jordi Solé Tura, que va matisar algunes de les afirmacions del seu company de gabinet.

Eguiagaray va basar la seva intervenció en la tesi que la construcció de l'estat de les autonomies i el procés de modernització de l'estat de les autonomies són dos processos interconnectats —descentralització i funcionalitat— que han de portar a un mateix resultat, "la legitimació de la institució estatal". Això vol dir dues coses: una, "satisfer les aspiracions de la voluntat d'autogovern tot solucionant políticament determinats contenciosos històrics"; dues, "apropar el govern als ciutadans i garantir la necessària cohesió de la institució estatal". La segona, segons el ministre, és més important que no pas la primera, perquè els problemes d'articulació de l'estat "mai en la història no havien estat tan ben resolts com ara". Seguint aquesta argumentació, per Eguiagaray "no té sentit qüestionar permanentment l'estructura bàsica de l'estat" —referència als nacionalistes—, ni tampoc és possible "refundar un estat", —tesi defensada per Pasqual Maragall, que escoltava el ministre des de la primera fila—. El debat s'ha de situar, afirmà, en el "perfeccionament de l'estructura de l'estat i

en la legitimació del seu funcionament", ja que la prioritat, avui per avui, és que sigui "eficaç".

Eguiagaray exemplificà el que ha de ser el debat sobre la construcció de l'estat de les autonomies amb aquesta imatge: "No es pot parlar de ciment, ni de bigues, sinó de l'amplària de les finestres o del color de la façana". Finalment, el ministre d'Administracions Públiques assenyala tres prioritats del seu departament: equiparació competencial de les comunitats autònomes; privilegiar l'existència de mecanismes de cooperació entre comunitats, i entre comunitats i estat; simplificar l'administració perifèrica de l'estat.

Jordi Solé Tura prengué la paraula en el torn de debat i replicà a Eguiagaray afirmant que encara hi ha alguns aspectes de la construcció de l'estat de les autonomies que no estan resolts. El ministre de Cultura afirmà que, en aquest camí, encara existeixen "desafiaments", però que l'existència de "desconfiances mútues" no permet de "resoldre el problema amb calma". La solució que proposà Solé Tura és d'avançar cap a l'estat federal, cosa que exigeix "mecanismes de cooperació —i, sobretot— un sistema de forces polítiques homogènies a tot el país; dos o tres grans partits amb alternança en el poder". Enllaçant amb el discurs que darrerament promou Felipe González, Solé Tura recordà que, per ara, l'única força política homogènia és el partit socialista i "aquest és el gran problema d'avui que condiciona tota la resta".

P. M.

DE PROGRES

Javier Solana, ministre d'Afers Estrangers, entre Joan Raventós, president del PSC, i Joan Majó, ex-ministre d'Indústria.

ARXIU

Joan Molins, president del Cercle d'Economia.

ARXIU

eixos de l'acció política". Entre els eixos de la política socialista per a la propera legislatura situà com a important la dignificació de la política i l'elaboració de propostes polítiques que no siguin "producte d'un laboratori ni retòrica disfressada d'idees, sinó resultat d'un procés de contrast d'idees amb la societat", mitjançant un debat que els socialistes estan "obligats" a provocar. Per la seva banda, un Raimon Obiols reflexiu i pedagògic va demanar diàleg per a elaborar una "nova política", de la qual els socialistes han de treure un nou programa i un partit renovat. Aquesta "nova política", fruit del diàleg, "ha de plantejar respostes honestes, ha d'admetre errors i presentar excuses quan els errors hagin significat problemes morals o materials per a la ciutadania". Per Obiols, el partit socialista ha "governat bé" durant els darrers deu anys, però ara ha de dur a

terme, conjuntament amb tota l'esquerra, una "renovació cultural i ideològica", renovació que implica "canviar determinats models d'actuació i de forma del partit". El model de partit d'Obiols és un model que hauria de permetre "la renovació activa, la vida interna dins la cohesió i la recerca permanent de noves formes d'auto-organització". Amb aquesta proposta, el primer secretari dels socialistes catalans traslladava al PSOE els criteris de renovació que ha impulsat dins el PSC.

LA REACTIVACIÓ ECONÒMICA

Parlar de renovació en el fons i en la forma de fer política requeria també parlar dels instruments per a afrontar la crisi econòmica. Dues taules rodones, l'una sobre la competitivitat de l'economia espanyola i l'altra sobre la política industrial en els anys 90, van aportar a les jornades una dimensió econòmica accentuada. El debat va ser abordat des de perspectives diferents: empresarial, sindical, pública, d'acord amb la diversitat que aportaren ponents com Miguel Ángel Fernández Ordóñez, ex-secretari d'Estat d'Economia, Pere Duran Farell, president de Gas Natural, Francisco Fernández Marugán, responsable d'economia del PSOE, Joan Majó, ex-ministre d'Indústria, Ernest Lluch, rector de la UIMP, Joan Molins, president del Cercle d'Economia, Josep Maria Rané, dirigent de la UGT, o Caludio Aranzadi, ministre d'Indústria.

En ambdues taules, la problemàtica sobre la flexibilització del mercat laboral, la moderació salarial, la necessitat de potenciar polítiques microeconòmiques i els dèficits d'inversió en capital humà, van ser abordades de forma prioritària

pels ponents. La intervenció de Duran Farell va destacar per la seva component liberal, quan defensà les "potencialitats creatives" de l'home en el món de l'empresa, en la línia de potenciar la seva "llibertat de decisió i creació", alhora que va emfasitzar l'exigència ètica i solidària dels responsables empresarials. Marugán, en canvi, va defensar el paper intervencionista de l'estat en la regulació de l'activitat econòmica. Molins i Rané van coincidir, des de la discrepància, en la importància d'establir acords entre el govern i els agents socials a l'hora d'afrontar la competitivitat i els costos que representa la convergència europea, tot i que, en la qüestió de la flexibilització del marc laboral, el sindicalista va voler recordar que tota modificació "o es fa amb consens o crearà tensions". El ministre d'Indústria va defensar una intervenció de l'estat per a crear "un marc més competitiu i més flexible, donant suport a factors de competitivitat". Serra, en el seu discurs de clausura, recollí la voluntat de diàleg dels agents socials i se l'apuntà a l'agenda, però ja avançà que una política de moderació salarial "és bona per al conjunt dels treballadors", perquè, altrament, es col·loca la indústria en una situació de "difícil supervivència".

Reactivar una economia en crisi, renovar un discurs d'esquerra i adaptar el partit en concordança amb la realitat social van ser les preocupacions prioritàries del debat. Un debat en què l'efecte Clinton travessà moltes de les intervencions i en què alguns, especialment els qui venien de Madrid, van trobar el marc adequat per a ser escoltats.

Pere Martí